

Conversa amb Manuel Huerga

Manuel Huerga va ser al Centre de Lectura el mes passat com a membre del jurat del 2n Premi Nacional de Videocreació. Aprofitant l'ocasió, Venanci Bonet, director del Cine-club del Centre de Lectura, va mantenir amb ell una conversa sobre cinema de la que avui us n'oferim una mostra.

VB- Manuel Huerga, un dels directors més interessants del cinema català actual, treballa ja sigui en vídeo, cinema o magazine musical seguint una sana tradició cinematogràfica on imatge, música i paraula combinen perfectament i formen una harmoniosa síntesi cinematogràfica. Arsenal, per exemple, un dels treballs més coneguts de Manuel Huerga, va ser per a tots nosaltres una lliçó de bon fer cinematogràfic, de vivor d'un mitjà, un art, del que fins aleshores s'havia dit que ja tot estava fet.

MH- El que acabes de dir és molt elogiós per a mi. Vosaltres vauc descobrir Manuel Huerga als Arsenals, però ja feia deu anys que donava toms precàriament, molt precàriament al principi, fent coses amb super-8 i 16 amb altra gent. Després, tots ens hem anat reciclant i acostant-nos a la indústria, en el meu cas la televisió. Em vaig adonar que aquí també tenia un lloc per treballar, de vegades contracorrent, i que mentre m'ho deixessin fer seria bo. Quan se'n van cansar, vaig provar una altra cosa. Llavors va arribar Gaudí, un encàrrec que em van fer i que possiblement no hagués fet per iniciativa pròpia, perquè Gaudí era per a mi un personatge del tot desconegut que mai hagués pensat que em pogués arribar a interessar. Personalment era un home desagradable, ingrát. La seva obra estava fora de dubte, era excel·lent, però la seva vida era avorrida, trista, sense color.

VB- Un dels grans encerts de la pel·lícula és haver fet d'un tema avorrit una obra amena i molt agradable per a l'espectador. Gaudí és, a més, un treball d'orfebreria, amb la reproducció de l'ambient de l'època, els mateixos contrallums, el vestuari i l'ambientació però amb un discurs narratiu modern.

MH- El plantejament inicial era fer un documental o bé una pel·lícula de ficció d'una hora de durada per a televisió. Em van donar un guió acabat, i em van preguntar com voldria fer-ho, quin actor m'imaginava en el paper de Gaudí. I la veritat és que aquell projecte no m'entusiasmava. Però al darrera hi havia un treball de recerca i investigació important que no vaig voler despreciar, i juntament amb la resta de l'equip vam fer una proposta: abordar la figura de Gaudí des del punt de vista del documental amb imat-

mental amb imatges fictícies de l'època.

A partir d'aquell moment el projecte em va apassionar, i vaig voler fer de Gaudí un homenatge al cinema mut, un tipus de cinema del que em declaro fan absolut. I per fer-ho em vaig envoltar dels millors professionals. Tomàs Pladevall, autèntic maníac de la història del cinema, que va prendre's la feina com si es tractés d'un treball de tesi, i Albert Gaset, un home de 86 anys amb una gran capacitat de treball que en els anys 10 i 20 havia estat ope-

VB- Hi ha encara un altre referent de Gaudí, una pel·lícula feta a Catalunya els anys 60, en castellà i en cinemascop.

MH- Sí, exactament del 57. Però en aquella pel·lícula s'havia fet una biografia fulletonesca del personatge, en absolut paral·lela a l'autèntica.

VB- A les comarques meridionals és gairebé impossible arribar a veure la teva producció anterior, i bàsicament el que coneixem de la teva obra es redueix a Arsenal i Gaudí.

MH- La veritat és que no hi ha gaire cosa més. Moltes de les pel·lícules que vaig fer abans ara ja no les tinc ni jo. Eren obres fetes en super-8 i les pel·lícules no tenen negatiu. El procés de muntatge era una autèntica escabotxina, empalmaves i al damunt posaves una banda magnètica per sonoritzar i després ho projectaves, que volia dir destrossar-ho. Era així com treballàvem tots. Recordo que quan Pedro Almodóvar va arribar a Barcelona, ara deu fer 15 anys, va venir de seguida a veure la gent que en aquella època estàvem fent cinema, el que es va anomenar l'avantguarda barcelonina, i va organitzar una projecció. La florinada de l'avantguarda barcelonina va anar a veure la pel·lícula, una obra muda -ell era més intel·ligent que nosaltres i no hi posava so-, i amb un micro feia tota la banda sonora ell sol i alhora actuava com a narrador.

VB- Entre Gaudí i la preparació de la cerimònia inaugural dels Jocs Olímpics, quins treballs has realitzat?

MH- He fet algunes coses en publicitat i video-clips musicals, però la cosa de què em sento més orgullós és un documental sobre Buñuel, una mena d'Arsenal, amb una estètica, un ritme i una estructura semblant, d'una hora de durada i fet per a la televisió. Ha tingut un premi a la Biennial Europea per a la Conservació dels Patrimonis -o alguna cosa així-, i és un treball molt divertit, que dóna una imatge insòlita de Buñuel.

FOTOGRAFIA: PEP ABELLO

ges documentals. Alegrement vam pensar que podríem trobar imatges de l'època, però després de buscar per totes les filmoteques hagudes i per haver vam arribar a la conclusió que no hi havia cap imatge. Ens vam aterroritzar. Hi havia moltes fotos, això sí, però no volia explicar la seva vida a partir de les imatges típiques com la de la Sagrada Família. Providencialment vaig veure Zelig de Woody Allen. I vaig intuir que aquella era la solució: fer un docu-

rador i actor de cinema, que havia estat uns anys Hollywood, havia conegut el Cecil B. de Mille, Valentino, i tota aquesta gent, i que a més havia rodat l'enterrament de Gaudí. Perquè que no haguéssim trobat imatges de l'època no volia dir que no se'n haguessin fet, però la guerra civil, el franquisme i la desastrosa gestió cinematogràfica durant 40 anys van fer desaparèixer el 60 o 80 % del llegat cinematogràfic català, la majoria del cinema mut que s'havia fet.